

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Tdo/23/2018
Identifikačné číslo spisu:	5917010258
Dátum vydania rozhodnutia:	25.07.2018
Meno a priezvisko:	JUDr. Pavol Farkaš
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2018:5917010258.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Pavla Farkaša a sudcov JUDr. Dany Wänkeovej a JUDr. Patrika Pribelského, PhD. na neverejnom zasadnutí konanom 25. júna 2018 v Bratislave v trestnej veci obvineného Mgr. G. H., pre pokračovací obzvlášť závažný zločin podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 4 písm. a) Tr. zák., sčasti v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zák. a iné, o dovolaní obvineného proti rozsudku Okresného súdu Ružomberok zo dňa 26. júna 2017, sp. zn. 8T/53/2017, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. b) Tr. por. dovolanie obvineného Mgr. G. H. sa o d m i e t a.

Odôvodnenie

Okresný súd Ružomberok rozsudkom zo dňa 26. júna 2017, sp. zn. 8T/53/2017, podľa § 334 ods. 4 Tr. por. schválil dohodu o vine a treste uzatvorenú dňa 26. júna 2017 medzi prokurátorom Okresnej prokuratúry Ružomberok a obvineným Mgr. G. H. a potvrdil ju v znení, podľa ktorého bol obvinený uznaný vinným v bodoch 1) až 20) z pokračovacieho obzvlášť závažného zločinu podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 4 písm. a) Tr. zák., v bode 20) v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zák. a v bodoch 21) až 25) z pokračovacieho zločinu podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 3 písm. a) Tr. zák.

Uvedené trestné činy spáchal obvinený na tom skutkovom základe, ako je uvedené v citovanom rozsudku.

Za to bol odsúdený podľa § 221 ods. 4 Tr. zák. s použitím § 41 ods. 2, § 38 ods. 2, ods. 3, § 36 písm. j), l), § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Tr. zák. na úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 7 (sedem) rokov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a), ods. 5 Tr. zák. súd obvineného na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Proti uvedenému rozsudku Okresného súdu Ružomberok podal obvinený Mgr. G. H. dovolanie najskôr vlastným písomným podaním doručeným Okresnému súdu Ružomberok 25. septembra 2017 (č.l. 2860-2875 spisu), z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. Uviedol v ňom, že bolo porušené

jeho právo na obhajobu, keď orgány činné v trestnom konaní ani okresný súd neakceptovali jeho návrhy na vykonanie dôkazov. Výšetrovateľ od začiatku konania vec neobjektívne posudzoval a vec bola nesprávne právne posúdená, pretože on sa žalovanej trestnej činnosti nedopustil, resp. konanie, ktoré sa mu kladie za vinu, nenaplnia zákonné znaky skutkových podstat trestných činov, za ktoré bol uznaný vinným.

Následne po poučení na povinnosť podať dovolanie prostredníctvom obhajcu, bol obvinenému okresným súdom ustanovený obhajca JUDr. Peter Kovačev, ktorý podaním doručeným súdu dňa 4. decembra 2017 (č. l. 2897-2898) podal dovolanie z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por., pričom sa stotožnil s obsahom pôvodného dovolania, ktorý podal obvinený.

Následne dňa 5. decembra 2017 (č. l. 2930) doručil ustanovený obhajca JUDr. Kovačev na okresný súd oznámenie o skutočnostiach v zmysle § 21 zákona o advokácii (konflikt záujmov), pretože zistil, že medzi poškodenými v danej trestnej veci sa nachádza i jeden z jeho klientov.

Zároveň i obvinený požiadal o ustanovenie nového obhajcu.

Následne okresný súd pre dovolacie konanie ustanovil obvinenému dňa 12. decembra 2017 obhajcu JUDr. Ladislava Jančího. Ten pôvodne podané dovolanie obvineného podaním zo 17. januára 2018, doručeným okresnému súdu dňa 19. januára odôvodnil tak, že bol naplnený dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. Uviedol, že právo obvineného na obhajobu bolo porušené najmä tým, že nebol akceptovaný ani jeden návrh na doplnenie dokazovania, hoci tento bol podaný s potrebným odôvodnením priamo do zápisnice o preštudovaní vyšetrovacieho spisu. Neboli vykonané žiadne ďalšie dôkazy, ktoré obvinený sám navrhoval. On sám nemal možnosť účinne sa brániť ani vykonať navrhované dôkazy aj preto, že sa vyšetrovanie viedlo väzobným spôsobom. Obvineným opakovane prezentovaný návrh na zabezpečenie histórie obchodných účtov poškodených mal pre posúdenie celej veci zásadný význam a bez jeho vykonania vyznievajú skutkové závery o vine, v kontexte znaku trestného činu podvodu, spočívajúceho v spôsobiení škody, minimálne ako predčasné. Nakoľko obligatórny znak daného trestného činu je i vznik škody na cudzom majetku, aj z pohľadu právnej kvalifikácie bolo i je významné zistiť, či investované prostriedky boli spotrebované obchodovaním, alebo nie. Ak sa tým výšetrovateľ nezaoberal, nebola ustálená ani preukázaná výška škody. Porušenie práva na obhajobu vzhliada obvinený i v tom, že odmietnutie návrhov na doplnenie dokazovania urobil výšetrovateľ, ktorý bol v minulosti kolegom splnomocnenca poškodených v danej veci a ktorý má s výšetrovateľom priateľský vzťah. Právo na obhajobu zahŕňa i právo obvineného, aby poznal povahu obvinení, ktoré sa mu kladú za vinu. To sa v danej veci nestalo, pretože obvinenému nik do skončenia veci nevysvetlil, ako a čím mal naplniť ten znak trestného činu, že seba alebo iného obohatil. Nie je preto v tomto smere daný zákonný znak skutkovej podstaty. Uvedené závery o absencii preukázania znaku spôsobenia škody a jej výšky a znaku obohatenia, znemožňovali schválenie dohody o vine a treste. Preto takáto dohoda nie je spravodlivá. To odporuje právu na obhajobu, ktorého súčasťou je byť odsúdený za skutok, ktorý nie je trestným činom. Každý z poškodených vedel o rizikách takéhoto obchodovania a obvinený nemal úmysel žiadneho z nich podviesť. Navyše, v danej veci by bolo možné uvažovať nanajvýš o zodpovednosti za trestný čin porušovania povinností pri správe cudzieho majetku, so sadzbou 0 až dva roky. Ak bol kvalifikovaný inak, tak možno hovoriť o porušení práva na obhajobu.

Preto obvinený navrhol, aby dovolací súd pri zistení dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. napadnutý rozsudok zrušil a danú vec prikázal súdu prvého stupňa v potrebnom rozsahu prejednať a rozhodnúť.

Následne v podaní doručeným najvyššiemu súdu dňa 15. mája 2018 sa obvinený vyjadroval k osobám niektorých poškodených a skutkovým okolnostiam danej trestnej činnosti a poukazoval na skutočnosť, že v danom prípade sa o trestný čin nemohlo jednáť.

Prokurátor sa k dovolaniu vyjadril v tom smere, že nie sú splnené podmienky dovolania - dovolanie je podľa § 372 ods.1 neprípustné - a preto navrhol, aby dovolací súd dovolanie podľa § 382 písm. d) Tr.

por. odmietol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní skúmal procesné podmienky pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané v zákonnej lehote a na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 1 Tr. por.), prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Tr. por.), z dôvodu § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. Súčasne však zistil, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, pretože bolo podané neoprávnenou osobou.

Podľa § 334 ods. 4 Tr. por. ak súd dohodu o vine a treste schváli, potvrdí to rozsudkom, ktorý verejne vyhlási. Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie ani dovolanie okrem dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c).

Podľa § 369 ods. 1 Tr. por. dovolanie z dôvodov uvedených v § 371 podá minister spravodlivosti len na podnet. Podnet môže podať osoba, ktorej tento zákon nepriznáva právo na podanie dovolania okrem osoby, ktorá nespĺňa podmienku dovolania uvedenú v § 372 ods. 1.

Podľa § 369 ods. 2 Tr. por. právoplatné rozhodnutie súdu druhého stupňa môže dovolaním napadnúť z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 Tr. por.

- a) generálny prokurátor proti ktorémukolvek výroku,
- b) obvinený vo svoj prospech proti výroku, ktorý sa ho priamo týka.

Z citovaných ustanovení vyplýva, že proti rozsudku, ktorým súd schválil dohodu o vine a treste, možno podať dovolanie z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. Aj keď v § 334 ods. 4 Tr. por. nie je špecifikovaný konkrétny subjekt, ktorému toto právo prislúcha, treba ho vykladať v spojení s § 369 ods. 1 Tr. por., z ktorého vyplýva, že oprávnený na podanie dovolania v tomto prípade je len minister spravodlivosti (na podnet obvineného alebo na podnet inej osoby), a to z dôvodu, že ide o rozhodnutie súdu prvého stupňa (na rozdiel od obvineného a generálneho prokurátora, ktorí sú podľa § 369 ods. 2 Tr. por. oprávnenými osobami na podanie dovolania len proti právoplatnému rozhodnutiu súdu druhého stupňa) - porovnaj uznesenie najvyššieho súdu zo 14. apríla 2016, sp. zn. 6 Tdo 3/2016, publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 12/2017.

Keďže v posudzovanom prípade bolo dovolanie podané neoprávnenou osobou, dovolací súd ho na neverejnom zasadnutí, bez meritórneho preskúmania veci, podľa § 382 písm. b) Tr. por. odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.